

Rada Evropy

**Vybrané problémy
mezinárodních organizací**

28. března 2007

Charakteristika RE

- ▶ Terminologie
- ▶ založená roku 1949
- ▶ značná šíře záběru
- ▶ nezabývá se?
- ▶ měkké nástroje - doporučení, vzorové úpravy

Charakteristika RE

- ▶ Panevropská organizace
- ▶ 46 členských států
- ▶ Kandidáti: Bělorusko, Černá Hora
- ▶ 10/2004 vstoupilo Monako
- ▶ Podmínka vstupu: právní stát a lidská práva

Statut RE

- ▶ 5. 5. 1949, Londýn
- ▶ **Cíl RE:** dosáhnout větší jednoty členských států
- ▶ **Nástroje:** diskuze, smlouvy, společná opatření

- ▶ **Získání členství:** jakýkoliv evropský stát, pozvání Výboru ministrů
- ▶ **Vystoupení** (Řecko)
- ▶ **Vyloučení**

Česká republika a Rada Evropy

- ▶ **Přístup:** 30. června 1993
- ▶ **Reprezentace:**
 - **Výbor ministrů:** (Karel SCHWARZENBERG – min. zahr. věcí, Vlasta ŠTĚPOVÁ – velvyslanec)
 - **Parlamentní shromáždění:** 7 členů a 7 zástupců
 - **Kongres místních a regionálních samospráv:** 7 členů a 7 zástupců
 - **ESLP:** Karel JUNGWIERT
- ▶ **Příspěvek ČR:** 1 588 165 euro (0,8 %)

Směry činnosti

- ▶ **Po roce 1989** - dodržování LP v postkomunistických zemích a pomoc při reformách
- ▶ **Vídeňský summit** (říjen 1993) - potvrdil politiku otevírání se a rozšiřování
- ▶ Vstup Ruské federace (1996)
- ▶ **Štrasburský summit** (říjen 1997) - posílení práce RE v oblasti demokracie, LP, společenské soudržnosti a strukturální reformy.
- ▶ **Varšavský summit** (květen 2005) – „návrat ke kořenům“

Současnost

Walter Schwimmer (generální tajemník RE)

Sedm cest pro budoucí akce 2001-2005

- ▶ Podpora demokratických principů zvýšením politického vlivu
- ▶ Vybudování prostoru sdílených lidských práv v Evropě
- ▶ Rozvoj demokratických standardů a zajištění jejich aplikace
- ▶ Reagování na očekávání evropských občanů pomocí zásadních projektů
- ▶ Posuzování dosažených výsledků projektů a akcí pro zlepšení efektivnosti
- ▶ Vytváření těsnějších pracovních vazeb s EU, OBSE a OSN
- ▶ Zesílení politické spolupráce s pozorovatelskými státy

Lidská práva

- ▶ Evropská úmluva o lidských právech
- ▶ Evropský soud pro lidská práva
 - Celkem podání 2006: cca 50 500
 - Celkem rozsudků 2006: 1560.
 - Nejvíce rozsudků – Turecko 320, Slovinsko 189, Ukrajina 120, Polsko 114, Rusko 102.
 - ČR: 2006 – 2755 stížností, 39 rozsudků (37-1).
- ▶ Případy

Další činnosti RE

- **Zdravotnictví**
 - Evropský lékopis
 - Transfuze krve
 - Toxikomanie („Skupina Pompidou“)
 - Postižení
- **Volby a demokracie** (Benátská komise)
- **Rasismus** (ECRI)
- **Bezpečnost**
 - Potlačování terorismu
 - Ochrana dat
 - Divácké násilí
 - Kyber-zločin
 - Organizovaný zločin

Další činnosti RE

- ▶ Vzdělání, kultura, kulturní dědictví
- ▶ Sport
- ▶ Mládež
- ▶ Životní prostředí
- ▶ Obce a regiony
- ▶ Hromadné sdělovací prostředky
- ▶ Finance
- ▶ Solidarita

Vybrané úmluvy RE o LP

- ▶ Úmluva o ochraně LP a ZS (1950)
- ▶ Rámcová úmluva o ochraně národnostních menšin
- ▶ Úmluva o zabránění mučení
- ▶ Evropská sociální charta
- ▶ Úmluva o ochraně lidských práv a biomedicíně

Některé orgány RE pro LP

- ▶ Evropský soud pro LP
- ▶ Evropský výbor pro sociální práva
- ▶ Evropská komise proti rasismu a nesnášenlivosti
- ▶ Komisař pro lidská práva
- ▶ Evropský výbor pro zabránění mučení

Evropská úmluva pro LP

System Evropské Úmluvy o LP se stal nejefektivnějším mezinárodním mechanismem ochrany LP ve světě.

11. protokol

(1. 11. 1998)

Evropská úmluva o LP

- ▶ Mezinárodní úmluva
- ▶ V preambuli se odvolává na VDLP a vyhlašuje důležité zásady:
 - ▶ ZS – základ spravedlnosti a míru ve světě. Jsou nejlépe zachovávány účinnou politickou demokracií a společným pojetím a dodržováním LP.
 - ▶ Vlády rozhodnuty podniknout první kroky ke kolektivnímu zaručení některých práv vyhlášených ve VDLP.

Povinnost států

- ▶ zajistit slučitelnost vnitrostátního práva s EÚLP
- ▶ napravit veškerá porušení chráněných práv a svobod

Formální náležitosti podání stížnosti

- ▶ vyčerpání vnitrostátních právních prostředků nápravy
- ▶ podání stížnosti ve lhůtě šesti měsíců

Evropský soud pro lidská práva

- ▶ Za prvních 20 let existence (1960-81) – zhruba 50 rozsudků
- ▶ Stálý nárůst zátěže: během prvních čtyř měsíců roku 1991 předloženo víc případů než za prvních 23 let existence.
- ▶ Registrované žádosti
 - ▶ 1981 – 404
 - ▶ 1998 – 5 979
 - ▶ 2004 – 35 402

Prameny

- ▶ COUNCIL OF EUROPE. *Survey of activities 2006*.
- ▶ NEVRLÁ, Jitka: *Rada Evropy*. In: BAŇOUC, Hynek – FEDORKO, Martin (eds.): *Mezinárodní organizace*. Brno: MPU, 2000, s. 200-222.
- ▶ GOMIEN, Donna. *Stručná rukojeť Evropské úmluvy o lidských právech*. Praha: Rada Evropy, 1993.
- ▶ HUBÁLKOVÁ, Eva. *Evropská úmluva o lidských právech a Česká republika*. Praha: Linde, 2003.
- ▶ MALENOVSKÝ, Jiří. *Úvaha u kolébky nového Evropského soudu pro lidská práva*. Právník, 1998, č. 12, s. 993-1016.
- ▶ WILDHABER, Luzius. *Projav Luziusa Wildhabera, predsedu Európskeho súdu pre ľudské práva*. Strasburk, 31. ledna 2002, www.radaeuropy.sk/slovak/doplň_info/publikacie_re/dokumenty/prejav_luzius.html.
- ▶ WILDHABER, Luzius. *Solemn hearing of the European Court of Human Rights. 22 January 2004*, www.echr.coe.int/Eng/Speeches/Wildhaberspeech.htm.
- ▶ Výkazy činnosti Evropského soudu pro LP
- ▶ www.coe.int
- ▶ + další (Baehr, Robertson, Steiner; proslovy, deklarace, atd.)